

کاپیتولاسیون و عرضه‌چی‌ها

نام نویسنده ارجمند، علی‌اصغر شریف در مطبوعات ایران نام آشنا و مستغنی از توصیف و معرفی است.

مؤلف دانشمند با چاپ کتابها و مقاله‌های متنوع حقوقی، اجتماعی، قضائی، تاریخی، ادبی خدمات ارزنده فرهنگی انجام میدهند.

از جمله این تألیفات کتاب «کاپیتولاسیون و عرضه‌چی‌ها» است که طبق اعلام نویسنده مجموعه «مقالاتی است که بتدریج در مهنامه قضائی چاپ شده.»

این کتاب که در ۲۴۸ صفحه زیر ۲۲ عنوان چاپ و از طرف مؤلف به «جامعه حقوق‌شناس و مردم ایران» تقدیم شده شامل بررسی و پژوهشی است در تاریخ قضائی ایران در صد سال اخیر.

در این تألیف سودمند نه تنها از کاپیتولاسیون که از اثرات شوم عهدنامه ترکمن‌چای پنجم شعبان ۱۲۴۳ هجری قمری است به تفصیل بحث شده بلکه به ترتیب در مورد تاریخ قوانین محاکماتی و تشکیلات قضائی، مستشاران عدلیه، مدرسه عالی حقوق، دادگستری و بالاخره الفاء سیستم قضاوت کنسولهای خارجی در ایران بسال ۱۳۰۷ شمسی بدست بانی ایران نوین سخن گفته شده است که در هر یک بحث‌های سودمندی انجام گرفته که معرف وسعت معلومات و اطلاعات و ذوق ادبی و شم حقوقی نویسنده دانشمند آن است.

در انتخاب اصطلاح عامیانه «عرضه‌چی‌ها» که منظور نویسنده از آن دادخواهان واقعی، شاکیان حرفه‌ای و بیمارگونه، شاکی نمایان و حتی نمایندگان شاکیان میباشد ابتکار خاصی بکار رفته که نویسنده با این افراد تقریباً در تمام فصول کتاب سروکار دارد و در آخرین فصل بسبک سمبولیک میگوید: «ما در سلسله مقالات کاپیتولاسیون و عرضه‌چی‌ها همواره سعی کرده‌ایم نموداری از اخلاق عمومی و وجدان اجتماعی ایران ضمن تشریح وضعیت قضائی و حکومت کاپیتولاسیون در دوران ماتمزای آن عصر ارائه داده و بازتاب الفاء آنرا در روحیه فرهنگ‌یار مردم این مرز و بوم روشن سازیم....»

بعقیده ماشیرازه بند معنوی کتاب عاطفه و وطن‌پروری و مردم‌دوستی، ایمان به اعتلا حقوق، اعتقاد به استقلال قضائی است که در تمام سطور کتاب موج میزند و روح شریف و ذوق لطیف مؤلف را نمایان میسازد.

ما ضمن توصیه به خوانندگان ارجمند در استفاده ازین اثر نفیس حقوقی و تاریخی توفیق نویسنده دانشمند را آرزو مندیم.